

Learning by Ear 2013

መንታ መንገድ ላይ ያለ ትውልድ -ከባድ አማራጮችን መጋፈጥ

EPISODE SEVEN: **ሀጻኗ የት አለች?**

AUTHOR: Chrispin Mwakideu

EDITOR: Madelaine Meier, Yann Durand

COPY EDITOR: Charlotte Collins

List of characters by scene:

SCENE 1: መላቱ AT አቶ መኩሪያ RESIDENCE

- አቶ መኩሪያ (M, 45)
- መላቱ (M, 45)

SCENE 2: ንጉሴ AND አቶ ጃለታ HAVE A CHAT AT THE SWIMMING POOL

- አቶ ጃለታ (M, 45)
- ንጉሴ (M, 16)

SCENE 3: ወ/ሮ ሉሊት AND ምህረት IN HOSPITAL

- ወ/ሮ ሉሊት (F, 40)
- ምህረት (F, 15)
- ዶክተር አቻምየላሽ (F, 40)
- መላቱ (M, 45)

1. INTRO - NARRATOR:

ጤና ይስጥልን ወደ የበማድመጥ መማር ታዳሚዎች፤ ይህ "መንታ መንገድ ላይ ያለ ትውልድ" በሚል ርዕስ ስለ ሶስት ታዳጊ ወጣቶች የየቀን ወሎ የሚያወሳወ የራድዮ ድራማችን ነው። ስለ ንጉሴ፣ ምህረት እና ዳንኤል። እነዚህ ታዳጊ ልጆች ሀገራቸው ውስጥ አሉ ከሚባሉት አንዱ በ ሆነው የቦንጎ አካዳሚ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ገብተዋል። ግን እየተከታተሉ ያሉት ትምህርታቸውን አይደለም ። በየቀኑ ከባድ ብዙውን ጊዜ ወሳኝ የሆኑ ድምዳሜዎች ላይ ሲደርሱ እያየናቸው እየተከተልናቸው ነው። እስኪ ለማስታወስ ያህል እስከ አሁን ምን እንደሆነ መለስ ብለን አንቃኝ።

የንጉሴ እናት የልጃቸው ነገር አስጨንቋቸዋል። ንጉሴ ኮምፕዩተሩ ላይ እንዳፈጠጠ ድንገት ደርሰውበት፤ የሚሰራውን ለለማሳየት ሸፍኖባቸዋል። በመጨረሻም የንጉሴ እናት ልጃቸው ሊያይ ይችላል ይሆናል ብለው የጠረጠሩትን አሳፋሪ ነገር ለባለቤታቸው አካፍለዋል።

2. ወይዘሮ ዘውዲቱ (EP 06, LINE 48): “እንዴት እንደምነግርህ ግራ ገብቶኛል፤ እ,እ, ንጉሴ ኢንተርኔት ላይ ያያል ብዬ አጠረጥራለሁ። እ,እ,, ይመስለኛል ኢንተርኔት ላይ እራቆት ቤቶችን አያየ ነው።”

3. አቶ ጃለታ: “ ምን? ፖርኖግራፊ ማለትሽ ነው? ንጉሴ ፖርኖ አያየ ነው? እንዴት ልታወቁ ቻልሽ”

4. ወይዘሮ ዘውዲቱ (52): “አባቱ ነህ! እንደወንድ በግል ከተነጋገራችሁ አረጅም ጊዜ ይመስለኛል!”

የምህረት እናት ወ/ሮ ሉሊት ሴት ልጅ ቢገለገሉም ባለቤታቸው አቶ ሙሉቱ ህጻኗን ለሌላ ሰው ለመስጠት ወስነዋል።

5. ሙሉቱ (EP 05, 106): “ ሉሊት፣ ህጻኗን ስጪኝ...”

6. ወ/ሮ ሉሊት (EP 04, 39): “ አይሆንም፣ አይሆንም፣ ምን ማለትህ ነው፣ አይሆንም፣ ፈጽሞ አይሆንም! ሙሉቱ፣ ያንን ማድረግ አትችልም! አልፈቅድልህምም!”

7. ሙሉቱ (EP 04, 47): “ ህጻንዋን የሚንከባከብልን አንድ ሰው አፈልጋለሁ። ሌላ ልጅ ማሳደግ አንችልም።”

8. ሙሉቱ (EP 05, 111): “ ወይዘሮ ሠዓዳ ወይም ሌላ ሰው ስለ ህጻኗ ቢጠይቅሽ ከተወለደች ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ መሞቷን ንገሪያቸው።”

ወ/ሮ ሉሊት የተገለገሉትን ህጻን ባለቤታቸው አቶ ሙሉቱ ይዘው ከቤት ሲወጡ በድንጋጤ ወስጥ ነበሩ። ግን አቶ ሙሉቱ ሴት ልጃቸውን ወዴት ይሆን የወሰዷት? “ ህጻኗ የት አለች?” - የዚህ የሰባተኛው ክፍል ድራማ ርዕስ ነው። አቶ ሙሉቱን በከተማው ሀብታም ከሚባሉ ቤተሰቦች አንዱ በሆነው የአቶ መኩሪያ ቤተሰብ መኖርያ በር ላይ ቆመው እናገኘቸዋለን። ምን ይከሰት ይሆን? ጭጫጫቱን ተከታተሉ።

SCENE 1: መላቱ AT ኢቶ መኩሪያ RESIDENCE

9. SFX: DOGS BARKING LOUDLY AT STRANGER

10. SFX: DOORBELL BEING RUNG SEVERAL TIMES

11. መላቱ: (from outside gate) እንደምን ዋሉ ኢቶ ኢቶ መኩሪያ። በሩን ይከፈቱልኛል እባኮዎ? ውሻዎችዎ አፋቸውን እንዲዘገቡ ይንገሯቸው እባኮዎ። እኔ.....ከእንቅልፍ አኮ ።

12. SFX: GATE DOOR BEING OPENED AUTOMATICALLY

13. ኢቶ መኩሪያ: (ordering from a little distance away) እናንተ ጅል የሆናችሁ ውሾች ዝም በሉ! አዝያ ጥጋችሁ ላይ ሄዳችሁ ተጋደሙ!

14. SFX: DOGS MAKE SOFT NOISES AS IF SCARED, AND RUN OFF

15. SFX: BABY STARTS TO CRY

16. ኢቶ መኩሪያ: (excited) አይ ፈጣሪ! ልጆችን መጥታለች! ዘበኛ፣ በሩን እንዴ ክፈተው እባክህ።

17. SFX: GATE BEING OPENED AUTOMATICALLY

18. SFX: FOOTSTEPS APPROACHING

19. ኢቶ መኩሪያ: (happily) ግባ...ግባ ወዳጄ። ሁሉም ነገር ተዘጋጅቷል። ነርሷም እየጠበቀች ናት። ባለቤቱ ቤት እንደመጣች ትረከብሃለች። ግን,,,ወንድ ነው ሴት?

20. መላቱ: አዝናለሁ፣ የተከበሩ አቶ መኩሪያ...ሴት ናት።

21. አቶ መኩሪያ: አዝናለሁ? ለምን ታዝናለህ? ልጅ ልጅ ነው። ልጅ ለማግኘት ከ10 አመታት በላይ ሰንሞክር ያለደረግነዉ ነገር አልነበረም! ግን አልተሳካልንም። አሁን ይህ ለኛ የሚደንቅ ተአምር ነው! አስቲ አምጣት ልቀፋት አስቲ?

22. SFX: FOOTSTEPS OF TWO MEN WALKING INTO HOUSE

23. መላቱ: አይሆንም! አሁን አይቻልም። በመጀመሪያ ገንዘቤን አፈልጋለሁ።

24. አቶ መኩሪያ: ገንዘብህን፣ ችግር የለም አባክህ። እቤት ነው ያለው ና ግባ፤ ግባ ወዳጄ።

25. SFX: DOOR CLOSING

26. አቶ መኩሪያ: ና እዚህ ጋር ተቀመጥ ባክህ፣ ...

27. SFX: መላቱ SITTING ON SOFA

28. አቶ መኩሪያ: መልካም። ይኸውልህ ገንዘብህ። 40,000 ገና ከባንክ የወጣ ጥሬ ገንዘብ። ከፈለግህ ልትቆጥረው ትችላለህ።

29. መላቱ: አያስፈልገኝም። አምናታለሁ አቶ መኩሪያ! እ,,, ይህቻት ሀጻኗ አሁን የርሶ ብቻ ናት።

30. SFX: BABY IS TAKEN BY አቶ መኩሪያ

31. SFX: BABY CRIES EVEN MORE

32. አቶ መኩሪያ: (tries to calm it down) አይዘን፤ የእኔ ትንሿ መልአክ፤ አሁን ይኸው አባትሽ!

33. ሙሉቱ: (shouts) አንዴ ምን እያሉ ነው? አባቷ አኮ እኔ ነኝ!

34. አቶ መኩሪያ: (stern warning) አንተ ጂል አሁን ስማኝ! ከግቢዬ አንደወጣህ ይህች ልጅ በእኔ ስም መጠራት ትጀምራለች። ሀሳብህን መቀየር ከፈለክ አሁኑኑ ተናገር።

35. ሙሉቱ: (apologetic) ይቅርታ፤ ሀሳቤ ሌላ ቦታ ነበር። በእርግጥ አሁን የእርሶ ልጅ ናት።

36. አቶ መኩሪያ: እና ሙሉቱ ስማህ! ባለቤትህ በዚህ አንደምትስማማ እርግጠኛ ነህ?፤ እኔ ምንም አይነት ጭቅጭቅ አልፈልግም!

37. ሙሉቱ: ትስማማለች! ነግራያታለሁ።

38. አቶ መኩሪያ: እና ልጅዋን አንደተገለገለች ወዲያውኑ ሀጸኑ አንደሞተባት ትናገራለች፤ አይደል?

39. ሙሉቱ: አዎ። ስምምነታችን ያ ነበር። ተደርጓል።

40. አቶ መኩሪያ: ጥሩ። ገንዘብህን ይዘህ ቤቴን ለቀህ ውጣ። ይህ በእኔ እና በአንተ መካከል ይቀራል። አለቃህ አቶ ጃለታ እንኳ ስለዚህ ማወቅ የለበትም። እርሱ የጓደኛችን ዘመድ ነው።

41. መላቱ: ልክ ነው። በዚህ ሊያምኑኝ ይችላሉ፤ አቶ መኩሪያ

42. MUSIC INTERLUDE

SCENE 2: ንጉሴ AND አቶ ጃለታ HAVE A CHAT AT THE SWIMMING POOL

43. SFX: PEOPLE SWIMMING IN A POOL

44. አቶ ጃለታ: (tired from swimming) ንጉሴ! በእውነት የዋና ችሎታህ ተሻሽሎዋል። በየጊዜው ፍጥነት እየጨመርክ ነው።

45. ንጉሴ: (also tired from swimming) አመሰግናለሁ አባ። መዋኘት ደስ ይለኛል። ወዲዚህ የቱሪስት ሆቴል መምጣታችን ትክክልኛ ውሳኔ ነው፤ እንዴ አሪፍ መዋኛ ነው ያለቸው።

KW BEGIN

46. አቶ ጃለታ: እውነትህን ነው? የምትወደው አይነት መዋኛ ነው ወይስ በመዋኛው ዙሪያ ሌላ ያስደሰተህ ነገር አለ?

47. ንጉሴ: (confused) አ,,,ምን እንዳልክ አልገባኝም አባዬ

48. አቶ ጃለታ: ዙሪያህን ተመልክት! የዋና ልብስ ብቻ ያደረጉ ብዙ ሴቶች አሉ። ታዲያ እነሱን ስታይ,,,አ,, ደስ አይልህም?

49. ንጉሴ: (embarrassed) አባዬ! እያሳፈርከኝ ነው። አጮልቄ የማይ መስሎህ ነዉ?

50. አቶ ጃለታ: ንጉሴ፣ ንጉሴ,,,አዳምጠኝ፤ እኔ አባትህ ነኝ። ከእኔ ካባትህ ጋር ደግሞ ግልጽ ልትሆን ይገባል።

51. ንጉሴ: በርግጥም ካንተ ጋር እኮ ግልጽ ነኝ።

KW END

52. SFX: WET STEPS AROUND THE POOL

53. SFX: TOURIST DIVES IN SWIMMING POOL

54. አቶ ጃለታ: (angry) ሄይ ማነህ ! መጀመሪያ እዚህ መጥተህ ሰዎች ላይ ውሃ ከማንቦጨረቅህ በፊት እንዴት ዋና ውስጥ ዘሎ እንደሚገባ ማለቴ ዳይቭ እንደሚደረግ ተማር። (to ንጉሴ) ሰማኝ ልጄ፣ ሰማኝ፣ እናትህ እየተጨነቀች ናት።

55. ንጉሴ: ምንድን ነው የሚያስጨንቃት?

56. አቶ ጃለታ: ስለ አንተ ነዋ። እ... እጅ ከፍንጅ ይገጠላሁ ብላለች?

57. ንጉሴ: (totally confused) አሁን የምትለው ሁሉ ሊገባኝ አልቻለም! ስለምንድን የምታወራው አባ?

58. አቶ ጃለታ: ንጉሴ እናትህ ኢንተርኔት ላይ የሆነ አንድ ነገር ሲያይ አይቼዋለሁ ብለላች። (whispers) ፖርኖ.
59. ንጉሴ: (surprised) አባ! እየቀለድክ ነው!
60. አቶ ጃለታ: አሁን፣ አታስመስል። ይህ በሀይወትህ ወሳኝ አካላዊ እና ስሜታዊ ደረጃ እንደሆነ አውቃለሁ እናም ይህ እድሜህ ግራ የሚያጋባ እንዲህ አይነት ስሜቶችን የሚያታግልበት ጊዜ ነው። ግን ንጉሴ፣ እንደዛ አይነት ተልካሻ ነገሮች ሀይወትህን ያበላሹታል...
61. ንጉሴ: ኸረ እኔ እንዲህ አይነት ነገር ፈጽሞ አይቼ አለውቅም! ኸረ እንዳውም በአዕምሮዬ ውል ብሎም አያውቅም። እውነት ነው፤ እማዬ ጠዋት ኢንተርኔት ላይ አፍጥጨፎ አግኝታኛለች። ግን ያ ስንኞችን ስፈልግ ነበር።
62. አቶ ጃለታ: ስንኝ? የመዝሙር ስንኞች?
63. ንጉሴ: (slowly coming out with the truth) አ...አንድ አሱ አይደለም። የፍቅር ደብዳቤ እንዴት እንደሚጻፍ እየፈለግኩ ነበር። ያቺን ልጅ ሲመስለኝ ሳልወዳት አልቀርም።

64. አቶ ጃለታ: (starts to realize) አሃሃ አሁን ገባኝ። የፍቅር ደብዳቤ ናሙና ነበር የምትፈልገው፤ እና እናትህ ያንን እንድታየው አልፈለክም። አሁን ገባኝ፣ በቃ አሁን ይህን የተነጋገርነውን እንርሳው። አይደል እንዴ? ለምን ታድያ ወደ እኔ አልመጣህም? (Proudly) እኔ እኮ የፍቅር ደብዳቤዎች ንጉስ ነኝ።
65. ንጉሴ: አሁን አባዬ ደግሞ አሁን ጀመረሁ።
66. አቶ ጃለታ: ስማ እውነቱን ነው! እንደዚያ ባልሆን ኖሮ እናትህን የመሰለች ቆንጆ እንዴት አገኝ ነበር?
67. ንጉሴ: (changes topic) ልክ ነው፣ አባ፣ ምንም ይሁን ምን፣ አሁን እየመሸ ስለሆነ ወደ ቤታችን መሄድ ይኖርብናል።

68. MUSIC INTERLUDE

SCENE 3: ወ/ሮ ሉሊት AND ምህረት IN HOSPITAL

69. SFX: PUBLIC HOSPITAL ATMO
70. ወ/ሮ ሉሊት: (weak voice) አከከሁ... ምህረት። ምንድን ነው?
71. ምህረት: (happily) አማ !! ወይኔ,,, እግዚአብሔር ይመስገን አሁን መናገር ቻልኩ፣ ፣ ለሰዓታት እራሰሽን ስተሽ ነበር። ሀኪሞቹ ይሻሉታል ብለዋል። ብዙ ደም ስለፈሰሰሽ ነው ግሉኮሱ የተሰካልኩ።
72. ወ/ሮ ሉሊት: ሀኪም,,? እንዴት ሆስፒታል ልመጣ ቻልኩ?

73. **ምህረት: ምንም አታስታውሽም፣ አማዬ? ውይ እንደውም-ይኸውልሽ ይክተሯ መጡልሽ። ይክተር አቻምየለሽ ይባላሉ። ይክተር,,,-አናቴ ምን እንደተከሰተ የምታስታውስ አይመስልም። አብዳሎች እንዴት አላበደችም አይደል?**

74. **SFX: FOOTSTEPS ይክተር አቻምየለሽ ARRIVES**

75. **ይክተር አቻምየለሽ: አይ፣ አይደለም ምህረት፣ አናትሽ ሙሉ በሙሉ ጤነኛ ናቸው። አንዳንድ ጊዜ አናቶች በወሊድ ወቅት ልጅ ሲሞትባቸው እንዲህ ይሆናሉ። አናትሽ በጣም በአስጨናቂ እና በከባድ ሁኔታ ውስጥ አልፏል።**

KW BEGIN

76. **ወ/ሮ ሉሊት: (starts to cry) ልጄን፣ የወለድኳትን ልጄን እፈልጋታለሁ።**

77. **ይክተር አቻምየለሽ: እንደውም ሲያለቅሱ ይሻላቸዋል። የጠፋች ልጃቸውን እንዲረሱ ይረዳቸዋል። ግን የተወለደችው ልጅ ላይ ምን እንደተከሰተታውቂያለሽ?**

78. **ምህረት: ኸረ አለውቅም! እኔ ትምህርት ቤት ነበርኩ እና እቤት ስገባ አናቴ ብቻዋን አዋላጅ በሌለበት፣ ወድቃ አገኘኋት አባቴም አልነበረም። አማዬ በበኩልዋ ጉዳዩን አባቴ እንደሚያብራራልኝ ብትነግረኝም ከትምህርት ቤት ከመጣሁ ጀምሮ ግን አይኑን አላየሁትም።**

79. **ዶክተር አቻምየለሽ:** አባትሽ የት ሊሆኑ እንደሚችሉ የምታውቁው ነገር አለ?

KW END

80. **SFX:** *ሙሉቱ* COMES IN, PANTING FROM RUNNING

81. **SFX:** FOOTSTEPS - *ሙሉቱ* ARRIVING

82. *ሙሉቱ:* (panting) ሰላም ለሁላችሁም። ሰላም፣ ዶክተር!

83. *ምህረት:* አባይ፣ የት ነበርክ?

84. **ዶክተር አቻምየለሽ:** አሃ አባት እርስዎ ናት። ጥሩ። ትክክለኛ መልሶችን ማግኘት እፈልጋለሁ። ባለቤትዎ ከወለዱ በኋላ ሁኔታቸው አሳሳቢ ሁኔታ ላይ በመወደቁ ወደእዚህ አምጥተዋቸዋል። የተወለደችው ህጻን የት እንዳለች ማወቅ እፈልጋለሁ?

85. *ምህረት:* አባ፣ ህጻንዎ ምን ሆነች?

86. *ሙሉቱ:* (acting sad) በእርግጥ ...ልክ ህጻንዎ እንደተወለደች... (**fake tears**) መተንፈስ አቆመች። እና ባለቤቴን እና ቤተሰቡን ከሌላ ስቃይ ለማዳን በቀጥታ ወጥቼ ቀበርኳት። ስርዓት ያለው መቃብር እንደነበር አረጋግጥላችኋለሁ።...

87. **ዶክተር አቻምየለሽ: ያ ትክክል የሆነ ስራ አይደለም። ነገሩ የሆነ ነገርን ይገልጻል። አሁን ይምጡና በቀጥታ የነገሩንን ሁሉ ወረቀት ላይ በማሳረፍ እንዲፈረሙልኝ እፈልጋለሁ። በዚህ ሁኔታ የሀጻን ልጅዎን ሞት በሀጋዊ መንገድ መዝግቦን እናስቀምጣለን። ለጊዜው ታማሚዎ በቁ አረፍት ማግኘታቸውን አረጋግጡ። አሁን ደህና የሆኑ ይመስላል፤ ቶሎ ወደ ቤትም መመለስ የሚችሉ ይመስላኛል።**

88. **SFX: HOSPITAL CURTAIN BEING DRAWN SHUT**

89. **ሙሉቱ: ምሀረት፣ አመኚኝ ትንሿ አህትሽ ያለችው የተሻለ ቦታ ላይ ነው።**

90. **MUSIC INTERLUDE**

91. **OUTRO - NARRATOR:**

በዚህ የዕለቱን ትምህርታዊ ድራማ ቅንብር እናጠናቅቃለን። መንታ መንገድ ላይ ያለ ትውልድ የተሰኘውን ትምህርታዊ ተከታታይ የራድዮ ድራማ ቀጣይ ክፍል በማድመጥ የሚከሰተውን ነገር ተከታተሉ ። ይህን እና ሌሎችን የበማድመጥ መማር ዝግጅቶችን ሳታደምጡ ካለፍችሁ አልያም ሌሎች ክፍሎችን በድጋሚ መከታተል ከፈለጋችሁ ድረ-ገጽ አድራሻን dw.de/lbe ላይ ታገኙታላችሁ። በዚህ አድራሻ የዳንኤልን የቪዲዮ ዘገባ በመክፈት ታሪኩን ይከታተሉ። በድጋሚ እስክንገናኝ ድረስ ለዛሬ በዚህ እንሰናበታለን፤ ጤና ይስጥልን!